

НАУКОВИЙ КОМЕНТАР*

1. У коментованому документі Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН) привертає увагу насамперед обґрунтування правомірності ухвалення рішення про тимчасове зупинення повноважень Російської Федерації (далі – РФ) як члена Ради з прав людини ООН. Така можливість була офіційно передбачена ухваленою у 2006 р. Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН, згідно з якою вперше в історії ООН було створено її Раду з прав людини (п. 8).

2. Підставою для застосування до певної держави зазначеного заходу міжнародно-правової відповідальності вважався факт того, що держава вчинила “грубі та систематичні порушення прав людини”. А наявність саме таких порушень із боку РФ була констатована вже у попередніх Резолюціях Генеральної Асамблеї від 2, 4 і 24 березня 2022 р.

3. Звернені до РФ пропозиції та вимоги, вміщені у цих актах, вона, як відомо, повністю проігнорувала, не виконала. Тому в Генеральній Асамблеї вже не залишилось, ясна річ, якихось інших засобів впливу на поведінку РФ у розгляданій площині.

4. Переконаливість висновків Генеральної Асамблеї щодо зазначених протиправних дій РФ посилюється посиланням на конкретні джерела інформації щодо названих фактів, а саме: заяви Генерального Секретаря ООН та Верховного комісара з прав людини ООН, а також інформації Моніторингової місії з прав людини ООН.

5. Отож, у певному сенсі, можна стверджувати, що РФ своїми неправомірними діями сама вивела себе поза межі Ради з прав людини ООН.

6. Водночас варто звернути увагу на те, що застосований до РФ захід міжнародно-правової відповідальності може мати тимчасовий характер, оскільки не виключає його скасування у разі, якщо РФ виконає заявлені раніше вимоги ООН.

Коли РФ повністю виконає попередні резолюції Генеральної Асамблеї ООН, тоді цю державу, можливо, вдасться повернути до складу повноважних членів Ради з прав людини ООН.

7. Що ж стосується загальних результатів голосування коментованої резолюції Генеральної Асамблеї ООН, то вони, в черговий раз, яскраво засвідчили, що абсолютна більшість держав – членів ООН підтримали (93 держави) або, щонайменше, не заперечили (58 держав) проти ухвалення зазначеного документа.

Підсумовуючи ж усе викладене, варто спеціально наголосити на тому, що у коментованій резолюції Генеральної Асамблеї ООН чи не вперше за всю 77-річну історію її існування було ухвалено рішення про тимчасове зупинення прав членства держави-учасниці одного з її органів – Ради з прав людини. Таку реакцію Генеральної Асамблеї ООН можна вважати на сьогодні найвищим ступенем жорсткості її реагування на порушення вимог Статуту ООН.

* У підготовці коментаря брали участь кандидати юридичних наук Р. Тополевський, Т. Дудаш, В. Гончаров і А. Наконечна під керівництвом професора П. Рабіновича.